

Skolverkets förslag till reviderade kursplaner i svenska och svenska som andraspråk (arbetsmaterial 25 september 2019).

I detta dokument synliggörs föreslagna likheter och skillnader mellan kursplanerna.

Åk 1-3

Svenska som andraspråk

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Svenska

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan och vågar uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla olika strategier för hur man lär sig språk samt strategier för att stödja den egna kommunikationen. Undervisningen ska ge eleverna rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka komplexa tankar utifrån sin kunskapsnivå och sina språkliga resurser, utan att ställa för tidiga krav på språklig korrekthet.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska ges möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska ges möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen

I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen

<p>ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.</p>	<p>ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.</p>
<p>Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för en själv och för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket i olika sammanhang och medier.</p> <p>Undervisningen ska utgå ifrån att eleverna använder fler än ett språk i sin vardag.</p>	<p>Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för en själv och för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket i olika sammanhang och medier.</p> <p>Undervisningen ska även bidra till att eleverna får möta och bekanta sig med såväl de nordiska grannspråken som de nationella minoritetsspråken.</p>
<p>Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla</p> <ul style="list-style-type: none"> - förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer - förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang - förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften - förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa. - 	<p>Undervisningen i ämnet svenska ska ge eleverna förutsättningar att utveckla</p> <ul style="list-style-type: none"> - förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer - förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang - förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften - förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa <p>- kunskaper om språk och språkbruk i Sverige och Norden</p>
<p>Centralt innehåll 1-3</p>	<p>Centralt innehåll 1-3</p>
<p><i>Läsa och skriva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemensam och enskild läsning. Läsrelaterade aktiviteter och strategier för att förstå, avkoda och tolka ord, begrepp och texter. Läsning för att utveckla ordförrådet och komplexiteten i språket. - Läsriktning och sambandet mellan ljud och bokstav i jämförelse med andra språk eleven kan. <p>Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad 	<p><i>Läsa och skriva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. <p>- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av

<p>och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundläggande textbearbetning. - Handstil och att skriva med digitala verktyg. - Språkliga strukturer och normer. Ords böjningsformer och meningsbyggnad med sambandsord, i jämförelse med andra språk eleven kan. Grundläggande skrivregler, med gemener och versaler, de vanligaste skiljetecknen samt stavning av vanligt förekommande ord i elevnära och för eleven kända texter. - Alfabetet och alfabetisk ordning. 	<p>texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundläggande textbearbetning. - Handstil och att skriva med digitala verktyg. <p>Språkliga strukturer och normer. Grundläggande skrivregler, med gemener och versaler, de vanligaste skiljetecknen samt stavning av vanligt förekommande ord i elevnära texter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alfabetet och alfabetisk ordning.
<p><i>Tala, lyssna och samtala</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategier för att lyssna, förstå och muntligt göra sig förstådd i situationer när det egna svenska språket inte räcker till, exempelvis att be om förtydliganden, omformulera och använda olika språk som resurs. - Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser och uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer. Fraser och uttryck samt ords värdeladdning. - Aktivt lyssnande och återberättande av viktiga delar av innehållet. - Att ge och ta muntliga instruktioner. - Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer. - Uttal, betoning och satsmelodi samt uttalets betydelse för att göra sig förstådd. Svenska språkets uttal i jämförelse med andra språk eleven kan. 	<p><i>Tala, lyssna och samtala</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser och uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer. - Aktivt lyssnande och återberättande av viktiga delar av innehållet. - Att ge och ta muntliga instruktioner. - Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.
<p><i>Texter</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter, till exempel sorg, rättvisa, kärlek och relationer. - Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt utbyggnad med enkla miljö- och personbeskrivningar. Texternas ord och uttryck. - Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. 	<p><i>Texter</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter, till exempel sorg, rättvisa, kärlek och relationer. - Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning, samt personbeskrivningar. - Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras.

<ul style="list-style-type: none"> - Muntliga texter, till exempel radioprogram för barn och inlästa texter. - Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn.
<p><i>Språkbruk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. - Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. - Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall, kroppsspråk och ords nyanser. Språkbruk samt möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier. - Ord och begrepp för att benämna elevnära händelser och ting i elevens vardag. Vardagliga ords betydelseomfång och kategorisering i jämförelse med andra språk eleven kan, till exempel att flera ord på ett språk motsvaras av ett ord på ett annat språk. - Skillnader mellan tal- och skriftspråk. 	<p><i>Språkbruk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. - Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. - Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på kroppsspråk, tonfall och ords nyanser. Språkbruk samt möjligheter och risker vid egen kommunikation i digitala medier. - Skillnader mellan tal- och skriftspråk.
<p><i>Informationssökning och källkritik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt via sökmotorer på internet. - Hur texters avsändare påverkar innehållet. 	<p><i>Informationssökning och källkritik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt via sökmotorer på internet. - Hur texters avsändare påverkar innehållet.
<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1</p> <p>Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt. Eleven återger och kommenterar någon del av innehållet och visar begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor uppmärksammar eleven när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter som eleven lyssnat till för eleven enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämför detta med egna erfarenheter.</p>	<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1</p> <p>Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt. Eleven återger och kommenterar någon del av innehållet och visar begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor uppmärksammar eleven när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter som eleven lyssnat till för eleven enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämför detta med egna erfarenheter.</p>
<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1, för elever i specialskolan som läser enligt grundskolans kursplan i ämnet svenska som andraspråk</p> <p>Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda lässtrategier på ett delvis fungerande sätt. Eleven återger och kommenterar någon del av innehållet och visar begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor uppmärksammar eleven när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att</p>	<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1, för elever i specialskolan som läser enligt grundskolans kursplan i ämnet svenska</p> <p>Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda lässtrategier på ett delvis fungerande sätt. Eleven återger och kommenterar någon del av innehållet och visar begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor uppmärksammar eleven när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att</p>

<p>läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter för eleven enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämför detta med egna erfarenheter.</p>	<p>läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter för eleven enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämför detta med egna erfarenheter.</p>
<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3</p> <p>Eleven visar ett grundläggande ordförråd i samtal om elevnära frågor och ämnen. I samtalen ställer eleven frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att det huvudsakliga innehållet framgår. Dessutom ger och tar eleven enkla muntliga instruktioner. Eleven uppmärksammar när språkliga missförstånd uppstår och ber då om förtydliganden.</p> <p>Eleven skriver enkla texter med läslig handstil och med digitala verktyg. I texterna använder eleven stor bokstav, punkt och frågetecken samt kan stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. De berättande texter eleven skriver har en enkel röd tråd och i huvudsak fungerande handling.</p> <p>Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kommenterar och återger delar av innehållet och visar grundläggande läsförståelse. Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.</p> <p>Eleven söker information ur någon anvisad källa och återger grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller egna formuleringar och grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet blir begripligt.</p>	<p>Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3</p> <p>Eleven samtalar om elevnära frågor och ämnen och ställer frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår. Dessutom ger och tar eleven enkla muntliga instruktioner.</p> <p>Eleven skriver enkla texter med läslig handstil och med digitala verktyg. I texterna använder eleven stor bokstav, punkt och frågetecken samt kan stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. De berättande texter eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning.</p> <p>Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kommenterar och återger delar av innehållet och visar grundläggande läsförståelse. Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.</p> <p>Eleven söker information ur någon anvisad källa och återger grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller egna formuleringar och grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet klart framgår.</p>